

บทที่ 1 ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
(สัปดาห์ที่ 3)

นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกมากกว่าหนึ่งในเรื่องความที่สงมา

วิทยาเขต/ศูนย์การจัดการศึกษา

- ราชภัฏเชียงใหม่ปัจจุบันได้มีการจัดการศึกษาอยู่หลายพื้นที่ เพื่อเป็นการตอบสนองภารกิจของการจัดการเรียนการสอน และการเข้าถึงชุมชนในพื้นที่บริการ ได้มีการเปิดดำเนินการทั้งในจังหวัดเชียงใหม่และแม่ฮ่องสอน โดยมีพื้นที่ต่าง ๆ นอกเหนือจากศูนย์เวียงบัวดังนี้

ศูนย์แม่ริม

- เดือน มิถุนายน ปี 2536 หลังจาก ท่านอธิการ ผศ.สายสมร สร้อยอินตะ เข้ามารับตำแหน่งอธิการบดี เมื่อ 24 ธันวาคม 2534 โดย มีเป้าหมายของการเตรียมการตั้งคณะเกษตรและอุตสาหกรรม ได้มีการประชุมคณาจารย์ภาควิชาเกษตรไร้ฝัก ตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม มี รศ. อมรา ทีปะปาล เป็นหัวหน้าภาควิชา ที่ประชุมมีข้อคิดเห็นตรงกันว่า พื้นที่ 55 ไร่ของภาควิชาเกษตรที่ตำบลแม่สาไม่เพียงพอสำหรับการจัดตั้งคณะเกษตรและอุตสาหกรรมการ

การสำรวจพื้นที่เพื่อขยายการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย

- ทางมหาวิทยาลัยได้มีการลงพื้นที่ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยในพื้นที่อื่น ๆ ได้แก่
  1. อำเภอสะเมิง
  2. อำเภอจอมทอง
  3. อำเภอสันทราย
  4. อำเภอแม่แตงบริเวณแม่มาลัย
  5. พื้นที่ทหารเขตอำเภอแม่อริม

- ผลการศึกษาพบว่าแต่ละพื้นที่ที่มีปัญหาการบุกรุกของชาวข่าน นอกจากนี้หลายแห่งเป็นพื้นที่อนุรักษ์ ตลอดจนบางพื้นที่ยังมีการจัดทำให้เป็นป่าปลูกเพื่อการอนุรักษ์ ทำให้ไม่สะดวกต่อการดำเนินงาน นอกจากนี้ทางกรมป่าไม้ยังไม่ยินยอมให้เข้าไปใช้พื้นที่อีกด้วย
- พื้นที่อำเภอสะเมิงมีระยะทางค่อนข้างไกล อีกทั้งยังไม่สะดวกต่อการส่งกำลังบำรุง
- จากที่ได้มีการสำรวจพื้นที่แม่มาลัย ทำให้เกิดความสนใจพื้นที่รอยต่ออำเภอแมริม และอำเภอแม่แตง เรียกว่าบ้านสะลวง-ซีเหล็ก ซึ่งพบว่ามีศักยภาพ มีความเป็นไปได้

ด้วยความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากป่าไม้เขตที่ช่วยให้ข้อมูลพื้นที่ของกรมป่าไม้
อธิการได้รับบันทึกข้อความลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2536 จาก ผศ. เกษม จันพินิจ ใน
ฐานะเลขานุการคณะกรรมการจัดหาที่แจ้งว่า “ข้าพเจ้าพร้อมด้วย รศ. อมรา ทีปะपाल
ได้ร่วมกันสำรวจป่าโดยยานพาหนะส่วนตัว ณ พื้นที่ตำบลสะลวง ตำบลห้วยทราย
ตำบลชี้เหล็ก อำเภอแม่ริม เห็นสภาพความเหมาะสมของพื้นที่จึงได้ดำเนินการ
ประสานอย่างเร่งด่วนทันทีกับป่าไม้เขต และกรมป่าไม้ เพื่อจะขอใช้พื้นที่ดังกล่าว” โดย
การประสานกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้เขตเชียงใหม่เพื่อจัดเตรียมเอกสาร รายละเอียดของ
ที่ดินทั้ง 2 แปลง

- แปลงที่ 1 เป็นพื้นที่ขอแบ่งใช้พื้นที่ของกรมส่งเสริมสหกรณ์สำหรับการจัดตั้งโครงการสหกรณ์โคนม ตั้งแต่ปี 2519 แต่ยังไม่ได้ดำเนินการใด ๆ ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติแม่มริม ในบริเวณตำบลสะलग ตำบลห้วยทราย และตำบลชีเหล็ก อำเภอแม่มริม จังหวัดเชียงใหม่
- แปลงที่ 2 เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่ตำบลชีเหล็ก อำเภอแม่มริม การเตรียมข้อมูลของที่ดินทั้ง 2 แปลงเป็นงานที่ทำยากเป็นงานที่มีขั้นตอนการจัดทำตามระเบียบการมีการสำรวจจำนวนต้นไม้ ใช้วิธีการสำรวจโดยใช้วิธีทางสถิติสุ่ม - แจง นับจำนวนต้นไม้ในบริเวณพื้นที่รวมประมาณ 6,000 ไร่ ที่มีถนนรอบพื้นที่ยาวประมาณ 14 กิโลเมตร ซึ่งใกล้เคียงระยะทางจากเชียงใหม่ถึงแม่มริความกว้างของทิศตะวันออกติดคลองชลประทานยาว 14 กิโลเมตร ทิศเหนือติดห้วยยาว 3.5 กิโลเมตรทิศใต้จากปากทางเข้าตำบลสะलग ยาวประมาณ 4.4 กิโลเมตร ทิศตะวันตก ยาวประมาณ 3 กิโลเมตร

- นายอำเภอแม่ริม นายอดุลย์ พลประอินทร์ได้ไปร่วมประชุมกับสภาตำบลสะลงง และตำบลขี้เหล็กหลายครั้ง ครั้งแรกของการร่วมประชุม ทางสภาตำบลได้เชิญคณะบุคคลผู้นำท้องถิ่นมาร่วมประชุมเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ของโรงเรียนทุกโรงได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการขอเข้าใช้พื้นที่ทั้ง 2 ตำบลมีการซักถามอย่างกว้างขวางจากคณะกรรมการสภาตำบลและชาวบ้านชาวบ้านทั้ง 2 ตำบลมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับพื้นที่ที่สถาบันจะเข้าไปโดยเฉพาะการเข้าไปเก็บของป่า ล่าสัตว์ (กระท่าย) เก็บใบตอง เก็บเห็ด เก็บต้นไม้แห้งทำฟืน เผาศพ ฯลฯ ปัญหา ก็คือ ทำอย่างไรไม่ให้เกิดความเดือดร้อนกับวิถีชีวิตของชาวบ้านได้มีการพูดจา

สัญญาประชาคมที่ให้กับสภาตำบลสะลงงและชี้เหล็ก มี 3 ประการคือ

1. ขอไม่ให้มีค่ากว่า ห้ามผ่าน เข้าบริเวณของสถาบันฯ ในลักษณะมีรั้ว ประตูปิด ห้ามชาวบ้านผ่าน เข้าออก
2. ขอเข้าไปเก็บใบตอง เก็บเห็ด ตามวิถีชีวิตที่เคยเป็นมา
3. ถ้ามีการจ้างงานขอให้โอกาสจ้างคนงานในทั้ง 2 ตำบลเป็นโอกาสแรก

สัญญาประชาคมทั้ง 3 ประการไม่เป็นเรื่องยากสำหรับสถาบัน ข้อสำคัญสถาบันควรจะ ได้ดูแลท้องถิ่นตามปรัชญาของสถาบันที่ระบุไว้ในมาตรา 7 สถาบันจะเป็นส่วนร่วมของท้องถิ่น มีความผูกพันและปฏิบัติหน้าที่เพื่อท้องถิ่นร่วมกัน ดังนั้นสถาบันจำเป็นต้องให้ความสำคัญและรักษาไว้ยิ่งสัญญาประชาคมทั้ง 3 ประการตลอดไป

การพัฒนาพื้นที่ของวิทยาเขตสะลงง — ซี้เหล็ก หลังจากที่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่า
สงวนแห่งชาติแมริมก็ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามกำลังของงบประมาณที่เข้ามา
สนับสนุน อธิการสายสมร สร้อยอินตะ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อที่จะพัฒนา
พื้นที่วิทยาเขตสะลงง — ซี้เหล็ก ได้แก่ คำสั่งวิทยาครูที่ 522/ 2537 เรื่องให้
ข้าราชการไปปฏิบัติราชการในพื้นที่ตำบลสะลงงและตำบลซี้เหล็ก นับว่าเป็นคำสั่งแรก
ที่ให้อาจารย์ไปปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาโดยไม่มีวันหยุด โดยมีรายชื่ออาจารย์ได้แก่ ผศ.
เกษม จันพินิจ

ผศ.รณชิต หอมสุวรรณ รศ.อมรา ทีปะपाल อาจารย์สุนารี ศันสนีย์ อาจารย์กมลณัฐ
พลวัน

คณะเทคโนโลยีการเกษตร เป็นคณะแรกที่ได้ย้ายมาจัดการเรียนการสอนในปี พ.ศ. 2542 โดยมี รศ.อมรา ทีปะपाल เป็นคณบดีคนแรก และเป็นผู้ผลักดันให้วิทยาเขตสะ ลวง — ชี้เหล็ก ได้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หลังจากที่ได้เห็นดีเห็นชอบในการวาง แนวเขตแดนและดำเนินการตามเงื่อนไขของการขออนุญาตได้แก่ การวางเสาหลักเขต การติดตั้งป้ายประกาศได้รับอนุญาตการใช้พื้นที่ป่าของกรมป่าไม้และปลูกป่า นศรณารายณ์รอบพื้นที่ ระยะทางยาว 20 กิโลเมตร ในช่วงระยะนี้อาจารย์ผู้บุกเบิกรุ่น แรก ผ.ศ.เกษม จันพิณิจ ได้ลาออกจากราชการก่อนกำหนด จึงได้ยุติการทำงานทุก อย่างในวิทยาเขตสะลวง — ชี้เหล็กและได้มอบหมายงานให้แก่ อาจารย์บัญชา อินทะ กุล อาจารย์คณะเทคโนโลยีการเกษตรได้ดำเนินการแทน

พ.ศ. 2546 มหาวิทยาลัยได้งบประมาณก่อสร้างอาคารหอประชุมที่ปังกรรัศมีโชติกับการก่อสร้างถนน 4 ช่องทางมีเกาะกลางถนนเป็นแอสฟัลติก เป็นช่วงการทำงานสมัยปลายของ รศ. วรณวดี ม้าลำพอง อธิการบดี และสมัยเริ่มต้นของอธิการบดี ผศ.ดร. เรืองเดช วงศ์หล้า การก่อสร้างต่าง ๆ ก็สามารถดำเนินไปด้วยดี ด้วยความเอาใจใส่ในการควบคุมจากรองอธิการบดีฝ่ายบริหารอาจารย์บพิตร โกมลตรี อาจารย์ประคอง ฤกษ์วันเพ็ญ กับคณะกรรมการในการก่อสร้าง

- พ.ศ.2549 มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การท่องเที่ยวและโรงแรม
- พ.ศ. 2551 มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียนรวม 3 อาคารและ หอพักนักศึกษา 3 อาคาร
- พ.ศ. 2552 มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณแผ่นดินก่อสร้างอาคารสำนักงาน อธิการบดี
- พ.ศ. 2553 มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณแผ่นดินก่อสร้างอาคารเทคโนโลยี สารสนเทศและภาษา

- ปัจจุบันทางมหาวิทยาลัยได้ทำการปรับปรุงและก่อสร้างหน่วยงานต่างของมหาวิทยาลัยเพื่อทำให้เกิดความพร้อมในการย้ายการบริหารและจัดการศึกษาส่วนใหญ่มาตั้งที่พื้นที่ศูนย์แมริมนี่ โดยได้มีการก่อสร้างและเปิดการจัดการเรียนการสอนในส่วนของคุณะครุศาสตร์อย่างสมบูรณ์แบบ รวมถึงอาคารอำนวยการที่ขณะนี้ได้มีการโยกย้ายหน่วยงานบริหารงานกลางต่าง ๆ มาที่ศูนย์แมริมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว สำหรับกลุ่มอาคารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งก่อสร้างแล้วเสร็จ อยู่ในระหว่างเตรียมความพร้อมในการย้ายการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ทางมหาวิทยาลัยยังได้อนุมัติให้มีการก่อสร้างกลุ่มอาคารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รวมถึงศูนย์กีฬาของมหาวิทยาลัย จะเห็นได้ว่าทางมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนในศูนย์แมริม และจะดำเนินการให้แล้วเสร็จต่อไป

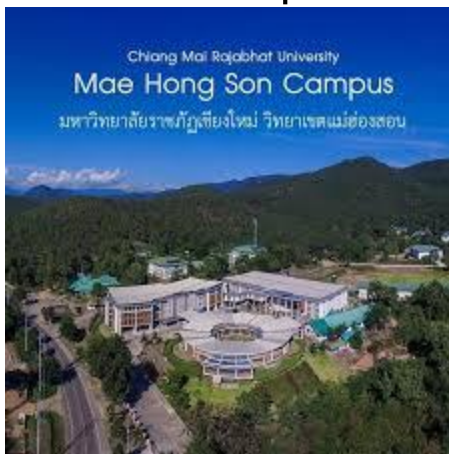

วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่แห่งนี้ เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2543 จากกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าสงวน โดยคุณูปการจากสมาชิกผู้แทนราษฎรจังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมกับอธิการบดีสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ และผู้นำท้องถิ่นได้แก่

1. อาจารย์ปัญญา จีนาคำ
2. ผศ.สายสมร สร้อยอินตะ
3. นายเดช เขาวโสภา
4. นายเสน่ห์ คำแสน
5. นายศมน รัตนชัยทิพยกุล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดแม่ฮ่องสอน
อธิการบดีสถาบันราชภัฏเชียงใหม่
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปางหมู
กำนันตำบลปางหมู
ผู้ใหญ่บ้านบ้านทุ่งกอมู

- วันที่ 5 กันยายน 2546 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า อธิการบดี พร้อมด้วยผู้บริหารสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ได้เดินทางมาเยี่ยมชมพื้นที่และได้ประชุมร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดแม่ฮ่องสอน หัวหน้าส่วนราชการและผู้นำท้องถิ่นเพื่อวางแผนทางการพัฒนาพื้นที่จัดการศึกษาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- สภาสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ได้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินการจัดตั้งวิทยาเขตแม่ฮ่องสอนในปี 2547 และในปี 2547 องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนโดยนายสุรสิทธิ์ ตรีทอง นายกองคํการบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้สนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างอาคารเรียนรวมขนาด 3 ชั้น จำนวน 1 หลัง พร้อมสาธารณูปโภค งบประมาณการก่อสร้าง 11.9 ล้านบาท และมอบให้วิทยาลัยแม่ฮ่องสอนเพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน โดยได้ประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2547 โดยมี ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์อาวุธ ศรีศุกรี นายกสภาประจำสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ เป็นประธาน จึงถือได้ว่าวันนี้เป็นวันสถาปนาวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน

- กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน เป็นส่วนราชการในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่รับผิดชอบดำเนินการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งแต่วันที่ 6 มิถุนายน 2548 โดยได้ทำการเปิดสอนภาคปกติรุ่นแรก 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขาวิชาพัฒนาชุมชน และสาขาวิชาการบัญชี มีนักเรียนรุ่นแรก จำนวน 51 คน ที่เรียนในพื้นที่จัดการศึกษาแห่งนี้ ทั้งนี้ก่อนหน้านั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้จัดการศึกษามาแล้วมากกว่า 10 ปี โดยสถานที่จัดการศึกษาต่างๆ อาทิ โรงเรียนบ้านจองคำ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดแม่ฮ่องสอน วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชินีแม่ฮ่องสอนและในปี 2550 องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้อนุมัติงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อก่อสร้างสนามฟุตบอลและระบบรดน้ำ งบประมาณ 5.7 ล้านบาท และอาคารจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ งบประมาณ 5.98 ล้านบาท

ปัจจุบันสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้มีมติเห็นชอบในการยกวิทยาลัยแม่ฮ่องสอนให้มีฐานะเป็นวิทยาเขต โดยมีหน่วยงานในวิทยาเขต 3 หน่วยงานได้แก่วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่วิทยาเขตแม่ฮ่องสอน โดยได้มีการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งสิ้น 7 หลักสูตรได้แก่

1. ครุศาสตร์บัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัย
2. ครุศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาการประถมศึกษา
3. ศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
4. ศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
5. บริหารธุรกิจบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการค้าชายแดน
6. วิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
7. สาธารณสุขศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน

บทสรุป บทที่ 1 ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นสถาบันการศึกษาที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน เริ่มต้นจากการเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูกสิกรรม ผ่านกาลเวลาตลอดมาได้มีการพัฒนา และยกระดับการศึกษา พัฒนาคณาจารย์ และท้องถิ่น เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาการด้านต่างๆของสังคมในพื้นที่ตลอดมา จากโรงเรียนฝึกหัดครู สู่วิทยาลัยครู จนเป็นสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ซึ่งหมายถึงเป็นแหล่งสร้างคนของพระราชา จนถึงเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ คือเน้นการสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น สร้างครู และบุคลากรวิชาชีพด้านต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดความเข้มแข็งจากพื้นฐาน สู่ระดับประเทศ และยังคงความเป็นคนของพระราชาตลอดมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีการจัดแบ่งหน่วยงาน และวิทยาเขต ศูนย์ในพื้นที่ต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมการสร้างพัฒนาคณาจารย์ในพื้นที่ สนับสนุนความเข้มแข็งของประชาชน และชุมชนทุกระดับ